חומש קורן • עדן

The Koren Eden Shabbat Ḥumash

נוסח אשכנו • Nusaḥ Ashkenaz

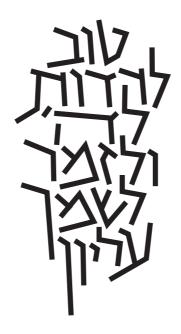
Eden chumash - Ashkenaz 02 EB.indb i 29-Oct-23 1:14:36 PM

THE MAGERMAN EDITION

חמישה חומשי תורה וסידור לשבת קורן • עדן

THE KOREN EDEN SHABBAT ḤUMASH

TORAH · HAFTAROT · SIDDUR FOR SHABBAT NUSAḤ ASHKENAZ

KOREN PUBLISHERS JERUSALEM

Eden chumash - Ashkenaz 02 EB.indb iii 29-Oct-23 1:15:10 PM

וְשִׁנַּנְתָּם לְבָנֶידְ

Dedicated to my wife,

Debra צביה אהובה

and our children,

Elijah Matthew מנחם מנדל

Zachary Noah יצחק אבנר

Sydney Rachel אלקה שיינה

Lexie Belle החללאד

In celebration of our joint and individual journeys toward a better understanding of Torah and our relationship to Hashem.

David Magerman

The Koren Eden Shabbat Humash Nusah Ashkenaz First Edition, 2024

Koren Publishers Jerusalem Ltd. POB 4044, Jerusalem 9104001, ISRAEL POB 8531, New Milford, CT 06776, USA

www.korenpub.com

Koren Tanakh Font © 1962, 2024 Koren Publishers Jerusalem Ltd. Koren Siddur Font and text design © 1981, 2024 Koren Publishers Jerusalem Ltd. Koren Tanakh translation:

The Magerman Edition of the Koren Tanakh, © 2020, 2024 Koren Publishers Jerusalem Ltd.

Considerable research and expense have gone into the creation of this publication. Unauthorized copying may be considered *geneivat da'at* and breach of copyright law. No part of this publication (content or design, including use of the Koren fonts) may be reproduced, stored in a retrieval system or transmitted in any form or by any means electronic, mechanical, photocopying or otherwise, without the prior written permission of the publisher, except in the case of brief quotations embedded in critical articles or reviews.

Personal Size, Hardcover, ISBN 978-965-7812-24-2 Compact Size, Paperback, ISBN 978-965-7812-94-5 Compact Size, Flexible Cover, ISBN 978-965-7812-95-2

Printed in PRC

EHA01

CONTENTS

xi Preface

י תורה והפטרות · TORAH AND HAFTAROT

Parasha · Haftara

	3	
בראשית	1.707	Bereshit
נח	17 · 711	Noaḥ
לד לד	33 · 713	Lekh Lekha
וירא	47 · 715	Vayera
חיי שרה	65.721	Ḥayei Sara
תולדת	75 • 725	Toledot
ויצא	87.727	Vayetze
וישלח	103 · 733	Vayishlaḥ
וישב	121 · 737	Vayeshev
מקץ	133 · 739	Miketz
ויגש	149 · 741	Vayigash
ויחי	161 · 743	Vayeḥi
7171	101.743	vayeiii
7171	101 · /43	vayein
שמות	173 • 745	Shemot
	7.15	•
שמות	173 • 745	Shemot
שמות וארא	173 · 745 189 · 751	Shemot Vaera
שמות וארא בא	173 · 745 189 · 751 203 · 755	Shemot Vaera Bo
שמות וארא בא בשלח	173 · 745 189 · 751 203 · 755 217 · 757	Shemot Vaera Bo Beshalah
שמות וארא בא בשלח יתרו	173 · 745 189 · 751 203 · 755 217 · 757 233 · 765	Shemot Vaera Bo Beshalaḥ Yitro
שמות וארא בא בשלח יתרו משפטים	173 · 745 189 · 751 203 · 755 217 · 757 233 · 765 241 · 769	Shemot Vaera Bo Beshalah Yitro Mishpatim
שמות וארא בא בשלח יתרו משפטים תרומה	173 · 745 189 · 751 203 · 755 217 · 757 233 · 765 241 · 769 255 · 771	Shemot Vaera Bo Beshalah Yitro Mishpatim Teruma
שמות וארא בא יתרו משפטים תרומה תצוה	173 · 745 189 · 751 203 · 755 217 · 757 233 · 765 241 · 769 255 · 771 265 · 775	Shemot Vaera Bo Beshalaḥ Yitro Mishpatim Teruma Tetzaveh

Eden chumash - Ashkenaz 02 EB.indb vii 29-Oct-23 1:15:14 PM

Parasha · Haftara

ויקרא	317 • 793	Vayikra		
צו	333 · 797	Tzav		
שמיני	345.799	Shemini		
תזריע	357 · 805	Tazria		
מצרע	365 · 809	Metzora		
אחרי מות	377 · 813	Aḥarei Mot		
קדשים	387 · 815	Kedoshim		
	393 · 819			
בהר סיני	409 · 821	Behar Sinai		
בחקתי	415 · 825	Beḥukotai		
		D 411		
		Bemidbar		
	443 · 831			
·		Behaalotekha		
	481 · 837			
•	495 · 839			
	507 · 843			
	517 · 849			
	529 · 851			
	547 · 855			
מסעי	559 · 857	Masei		
דברים	573 · 861	Devarim		
ואתחנן	587 · 865	Vaetḥanan		
עקב	603 · 867	Ekev		
ראה	619 · 871	Re'eh		
שפטים	635 · 873	Shofetim		
כיתצא	649 · 877	Ki Tetzeh		
כי תבוא	663 · 879	Ki Tavo		
נצבים	679 • 881	Nitzavim		
וילך	683 · 885	Vayelekh		
האזינו	689 · 889	Haazinu		
וואת הברכה 695 Vezot Haberakha				
עשרת בטעם העליון 702 The Ten Commandments				

Eden chumash - Ashkenaz 02 EB.indb viii 29-Oct-23 1:15:14 PM

הפטרות מיוחדות	•	SPECIAL HAFTAROT
שבת ראש חודש	895	Shabbat Rosh Ḥodesh
שבת ערב ראש חודש	899	Shabbat Erev Rosh Ḥodesh
שבת חנוכה (1)	903	Shabbat Ḥanukka (1)
שבת חנוכה (2)	905	Shabbat Ḥanukka (2)
פרשת שקלים	907	Parashat Shekalim
פרשת זכור	911	
פרשת פרה	915	Parashat Para
פרשת החודש	919	Parashat HaḤodesh
שבת הגדול	923	
שיר השירים	927	Song of Songs
סידור לשבת	•	SHABBAT SIDDUR
מנחה לערב שבת	933	Minḥa for Erev Shabbat
קבלת שבת	951	
מעריב לשבת	961	Ma'ariv for Shabbat
קידוש וזמירות לליל שבת	978	Kiddush and Zemirot for Shabbat Evening
השכמת הבוקר	991	On Waking
שחרית לשבת	1014	
סדר קריאת התורה		e
מוסף לשבת		
קידוש וזמירות ליום שבת	1093	Kiddush and Zemirot for Shabbat Morning
מנחה לשבת	1101	• • • • • • • • • • • • • • • • • • • •
מעריב למוצאי שבת	1145	
קידוש לבנה	1173	e e e e e e e e e e e e e e e e e e e
סדר הבדלה בבית	1178	Havdala at Home
סדר ספירת העומר	1180	8
קריאת שמע על המיטה	1185	Shema before Sleep at Night
סדר הלל		Hallel
חנוכה		Ḥanukka
פורים		Purim
		Birkat HaMazon
סדר ברית מילה		
סדר תפילה ליולדת		,
זימון לסעודת שבע ברכות	1216	Sheva Berakhot
קדיש דרבנן באותיות לועזיות	1218	Rabbis' Kaddish Transliterated
קדיש יתום באותיות לועזיות	1219	Mourner's Kaddish Transliterated

Eden chumash - Ashkenaz 02 EB.indb ix 29-Oct-23 1:15:14 PM

PREFACE

"One generation will praise Your works to the next..."

We are pleased to introduce *The Koren Eden Shabbat Humash*, a combined Humash and Siddur for Shabbat. We are particularly delighted to offer this volume, because it provides Jews around the world – for the first time – with an English translation to the Humash and *haftarot* along with English instructions of the popular all-Hebrew Shabbat Humash, first published by Koren Publishers Jerusalem in 1982.

We must acknowledge the leadership and sheer brilliance of Rabbi Lord Jonathan Sacks *zt"l* whose magnificent translation of the Torah forms the basis of this volume.

We are also pleased to extend our gratitude to David and Debra Magerman who graciously sponsored this work. We know it will be used for generations, in the immediate and far future.

We thank our colleagues at Koren, including Rabbi Avishai Magence, Caryn Meltz, Esther Be'er, and Eliyahu Misgav, as well as Esther Shafier and Avraham Glebstein.

The Koren Eden Shabbat Ḥumash combines the Ḥumash text from The Koren Tanakh, first published in Israel in 1962, and renowned for its textual accuracy and legibility, and Shabbat tefillot from The Koren Siddur, introduced in 1981 with a unique graphic layout to elucidate the prayers' underlying meanings.

We hope this new edition of a Koren classic will enhance the experience of Shabbat for Jews everywhere.

Matthew Miller, Publisher Jerusalem 5774 (2024)

בראטית BERESHIT/GENESIS

Eden chumash - Ashkenaz 02 EB.indb 1 29-Oct-23 1:15:14 PM

- 1_{2}^{1} When God began creating heaven and earth, the earth was void bereshit and desolate, there was darkness on the face of the deep, and the
- 3 spirit of God moved over the waters. God said, "Let there be light."
- 4 And there was light. God saw the light: it was good; and God
- 5 separated the light from the darkness. And God called the light "day," and the darkness He called "night." There was evening, and there was morning – one day.
- 6 Then God said, "Let an expanse stretch through the water; let
- 7 it separate water from water." So God made the expanse, and it separated the water beneath the expanse from the water above.
- 8 And so it was. God called the expanse "heavens." There was evening, and there was morning – a second day.
- 9 Then God said, "Let the water beneath the heavens be gathered to
- one place, and let dry ground appear." And so it was. God called the dry ground "earth," and the gathered waters He called "seas."
- 11 And God saw: it was good. Then God said, "Let the earth produce vegetation: seed-bearing plants and trees of all the kinds on earth
- 12 that grow seed-bearing fruit." And so it was. The earth produced vegetation: plants bearing seeds, each of its kind, and trees bearing
- 13 fruit containing seeds, each of its kind. And God saw: it was good. There was evening, and there was morning – a third day.
- 14 Then God said, "Let there be lights in the heavens' expanse to separate day from night and to serve for signs and seasons, days
- 15 and years. They shall be lights in the heavens' expanse, shining
- upon the earth." And so it was. God made the two great lights the greater light to rule by day and the lesser light to rule by night –
- and the stars. God set them in the heavens' expanse to shine upon
- 18 the earth, to rule by day and by night and to separate light from
- darkness. And God saw that it was good. There was evening, and there was morning – a fourth day.
- 20 Then God said, "Let the water teem with swarms of living creatures, and let birds fly over the earth across the heavens'

- א בַּ בָּרֵאשֶׁית בָּרָא אֱלֹהִים אֵת הַשְּׁמַיִם וְאֵת הָאֶרֶץ: וְהָאָׁרֶץ הַיְתָה א תהוֹ וָבֹהוּ וְחִשֶּׁךְ עָל־פְּנֵי תְהִוֹם וְרַוּחַ אֱלֹהִים מְרַחֶפֶּת עַל־פְּנֵי
 - בַּמָיִם: וַיִּאמֶר אֱלֹהָים יְהָי־אָוֹר וַיְיִהִי־אָוֹר: וַיַּרְא אֱלֹהָים אֶת־ 🗎
 - יּ הָאִוֹר כִּי־טְוֹב וַיַּבְדֵּל אֱלֹהִים בֵּין הָאִוֹר וּבֵין הַחְשֶּׁךְ: וַיִּקְרָא אֱלֹהַים וּ לָאוֹר וּם וְלַחְשֶּׁךְ קָרָא לֵיִלָה וַיְהִי־עֶרֶב וַיְהִי־בְּקֶר יִוֹם אֶחָד:
 - ַוַיָּאמֶר אֱלהִים יְהֵי רָקִיעַ בְּתַוֹךְ הַפֵּוִים וִיהֵי מַבְּדִּיל בֵּין מַיִם יַ
 - ּ לָמֵיִם: וַיַּעַשׁ אֱלֹהִיםֿ אֶת־הֶרֶׂמִיעַ וַיַּבְוֹּל בַּיַן הַפַּׂיִם אֲשֶׁר מִתַּחַת
 - ר לֶרָלִיעַ וּבֵין הַפַּיִם אֲשֶׁר מֵעַל לֶרָקִיעַ וְיְהִי־בֵן: וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לֵרָלִיעַ שְׁמָיִם וַיְהִי־עֶרֶב וַיְהִי־בָּקֶר יִוֹם שֵׁנִי:
 - ש וַיָּאמֶר אֱלֹהִים יִקְוֹוּ הַפַּיִם מִתַּחַת הַשְּׁמַיִם אֶל־מְקוּם אֶחְד
 - יְוְתַרָאֶה הַיַּבְּשֶׁה וַיְהִי־בֵן: וַיִּקְרָא אֱלֹהַיִם וּ לַיַּבְּשָׁה אֶֶׁרֶץ וּלְמִקְוֹנָה ׳
 - הַמָּיִם קָרָא יַמֵּים וַיִּרָא אֱלֹהָים כִּי־טְוֹב: וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים תַּדְשֵׁא הַ הַּבָּים לָבִינוֹ אֲשֶׁר הָאָרֶץ דָּשֶׁא הָשֶשׁב מַזְרֵיע זֶרַע עֵץ פְּרִי עִשֶּׁה פְּרִי לְמִינוֹ אֲשֶּר הָאָרֶץ דָּשֶׁא מָשֶּׁב מַזְרֵיע זֶרַע עֵץ פְּרִי עִשֶּׁה פְּרִי לְמִינוֹ אֲשֶּׁר
 - יַרְעוֹ־בְוֹ עַלּ־הָּאֶבֶץ וְיִהִיּ־בֵּן: וַתּוֹצֵא הָאָבֶץ דֶּשֶׂא עֵשֶׁב מַוְּרַיִּע זָרַעֹ לְמִינֵהוּ וְעֵץ עִשֶּׁה־פְּרָי אֲשֶׁר זַרְעוֹ־בְּוֹ לְמִינֵהוּ וַיִּרְא אֱלֹהָים
 - י פִּי־טְוֹב: וְיְהִי־עֶרֶב וַיְהִי־בְּקֶר יִוֹם שְׁלִּישִׁי:
 - ַויַאָמֶרְ אֱלֹהִים ְיְהַיִ מְאֹרִתֹ בִּרְקִיעַ הַשָּׁמַיִם לְהַבְּדִּיל בֵּין הָיִוֹם וּבֵין יַ יִּ
 - ש הַלֶּילָה וְהָיַוּ לְאֹתֹתָ וּלְמָוֹעֲדִים וּלְיָמֶים וְשָׁנִים: וְהָיַוּ לִמְאוֹרתׁ
 - יי בּרְקִיעַ הַשָּׁבִּׁיִם לְהָאֶיר עַל־הָאֶבֶץ וְיְהִי־בֵן: וַיַּעֲשׁ אֱלֹהִים שֶּּרְקִיעַ הַּיִּנִי הַפָּאַוֹר הַגָּדֹל לְמֶבְשֶׁלֶּע הַיּוֹם אֶר־שִׁנֵי הַפָּאוֹר הַגָּדֹל לְמֶבְשֶׁלֶּעת הַיּּוֹם
 - י וְאֶת־הַפְּאַוֹר הַקָּטוֹ לְטֶמְשֶׁלֶת הַלַּיִּלָה וְאֶת הַבְּוֹכְבִים: וַיִּתֵּן ייִ
 - יר אֹתֶם אֱלֹהָים בִּרְקִיעַ הַשָּׁמֵיִם לְהָאֶיר עַל־הָאֶרֶץ: וְלִּמְשׁל בַּיִּוֹם יּבַלַּיְלָה וְלֵהַבְּדִּיל בֵּין הָאוֹר וּבֵין הַתִּשֶּׁךְ וַיַּרָא אֱלֹהָים כִּי־טְוֹב:
 - יי וַיְהִי־עֶרֶב וַיְהִי־בְּקֶר יָוֹם רְבִיעֵי:
 - יַעוֹפַף יְעוֹפַף עַל־ וַיָּאמֶר אֱלֹהִים יִשְׁרְצִוּ הַפַּיִם שֶׁרֶץ נֶפֶשׁ חַיָּה וְעוֹף יְעוֹפַף עַל־ בּיַ

Eden chumash - Ashkenaz 02 EB.indb 3 29-Oct-23 1:15:14 PM

- expanse." So God created the great sea creatures, and all the kinds of crawling, living things that swarm in the water, and all the kinds
- of winged, flying creatures. And God saw that it was good. God blessed them, saying: "Be fertile and multiply and fill the waters
- 23 of the seas, and let flying creatures multiply on earth." There was evening, and there was morning - a fifth day.
- Then God said, "Let the land produce every kind of living thing: all the different species of cattle, crawling things and wild animals
- 25 of the earth." And so it was. God made the different kinds of wild animals of the earth, and cattle, and all the species of creature that
- 26 creep upon land. And God saw that it was good. Then God said, "Let us make humankind in our image, our likeness, that they may rule over the fish of the sea and the flying creatures of the heavens, the cattle and all the earth, and every living creature that moves
- upon the earth." So God created humankind in His image: in the image of God He created him; male and female He created them.
- ²⁸ God blessed them, saying, "Be fertile and multiply. Fill the earth and subdue it. Rule over the fish of the sea, and the flying creatures of the heavens, and every living thing that moves upon the earth."
- 29 Then God said, "I give you all these seed-bearing plants on the face of the earth and every tree with seed-bearing fruit. They shall
- 30 be yours to eat. And to all the beasts of the earth and birds of the heavens and everything that crawls over the earth and has within it living spirit – I give every green plant for food." And so it was.
- Then God saw all that He had made: and it was very good. There was evening, and there was morning – the sixth day.
- 2. So the heavens and the earth were finished, and all their vast array.
 - 2 On the seventh day God finished the work that He had done, and on the seventh day He rested from all the work that He had
 - 3 done. God blessed the seventh day and sanctified it, because on it He rested from all His work, from all that God had created and done.
 - 4 This is the story of the heavens and the earth when they were SHEINI
 - 5 created, on the day the LORD God made earth and heaven. No

Eden chumash - Ashkenaz 02 EB.indb 4 29-Oct-23 1:15:14 PM

בּאָרֶץ עַלֹּ־פְּנֵי רְקִיעַ הַשָּׁמָיִם: וַיִּבְרֶא אֱלֹהִים אֶת־הַתַּנִּינֶם בּיּ הָבְיִם וְאָת כָּלִּ־נָפֶש הַחַיָּה וְ הֵרֹנֵשֶׁת אֲשֶׁר שֶׁרְצוּ הַפַּיִם הַנְּיִם וְאָת כָּלִּדְנָפֶש הַחַיָּה וְ הַרֹנֵשֶׁת אֲשֶׁר שֶׁרְצוּ הַפַּיִם

יַנְבֶּרֶךְ לְמִינֵהָּם וְאֵּת בְּלֹ-עַוֹף בָּנָף לְמִינֵהוּ וַיִּרֶא אֱלוֹהֶים בִּישִּׁוב: וַיְבֶּרֶךְ בֹּי מְלֹהֶים אֶלוֹהֶים לֵאמֶר בְּרָוּ וּרְבוּוּ וּמִלְאַוּ אֶת־הַבַּּמִים בַּיַּמִּים וְהָעַוּף אֹתְם אֱלֹהֶים לֵאמֶר בְּרָוּ וּרְבוּ וּמִלְאַוּ אֶת־הַבַּמִּים בַּיַּמִּים וְהָעַוּף

יֶרֶב בָּאֶרֶץ: וַיְהִי־עֶרֶב וַיְהִי־בְׂקֶר יָוֹם חֲמִישְׁי: בַּ

יַנְאַמֶר אֱלהִים תּוֹצֵא הָאָרֶץ נֻפָּשׁ חַיָּה לְמִיְנָה בְּהַמְה וָרֶמֶשׁ יַנִּאמֶר אֱלהִים תּוֹצֵא הָאָרֶץ נַפָּשׁ חַיָּה לְמִיְנָה בְּהַמְה וָרֶמֶשׁ

יְחַיְתוֹ־שֶּׁבֶּץ לְמִינָה וַיְהִי־בֵן: וַיַּעֵשׁ שֶּׁלֹהִים שֶּׁתִּדְחַיַּת הָאָּבֶץ יִּי וְיִהִי־בֵן: וַיַּעֵשׁ שֱלֹהִים שֶּׁתִּדְחַה לְמִינָהוּ לְמִינָהוּ וְשֵּׁת בְּבְּבַּבְּתָה לְמִינָהוּ וְשֵּׁת בְּבַּבְּתָה לְמִינָהוּ וְשֵּׁת בְּבִּבְּתָה לְמִינָהוּ וְשֵּׁת בְּבִּבְּתָה לְמִינָהוּ וּ

יַנְרָא אֱלֹהָים כִּי־טְוֹב: וַיַּאמֶר אֱלֹהִים נַעֲשֶׂה אָדֶם בְּצַלְמֶנוּ בִּיְרָא בְּיִבְּהוֹ בִּרְגַת הַיִּם וּבְעָוֹף הַשָּׁמַיִם וּבַבְּהָמָהוֹוּבְכָּל־הָאָרִץ כִּיְרִבוּ בִּיְבִית הַיִּם וּבְעָוֹף הַשָּׁמַיִם וּבַבְּהָמָהוֹוּבְכָּל־הָאָרִץ

י וּבְכָּלְ־הָדֶטֶשׁ הַרֹּמֵשׁ עַל־הָאָרֶץ: וִיבְרָא אֱלֹהַיִם וּ אֶת־הָאָדָם 🗈

יְבֶרֶלְמוֹ בְּצֶלֶם אֱלֹהִים בְּרָא אֹתְוֹ זָכָר וּנְקֵבֶה בְּרָא אֹתְם: וַיְבֶרֶךְ אֹתָם אֱלֹהִים וַיֹּאמֶר לְהֶׁם אֱלֹהִים בְּרָוּ וּרְבְּוּ וּמִלְאוּ אֶת־הָאֱרֶץ וֹכְבְשֶׁהָ וּרְדֵּוּ בִּדְגַתְ הַיָּם וּבְעֲוֹףְ הַשְּׁבְּיִם וּבְכָל-חַיָּה הֵרֹמֵשֶׁת עַל־

וֹלְכֵל וַ רוֹמֵשׁ עַל־הָאָרִץ אֲשֶׁר־בּוֹ נֻפָּשׁ חַיָּה אֶת־בְּל־עוֹף הַשְּׁמַׁיִם וֹלְכֵל וַ רוֹמֵשׁ עַל־הָאָרִץ אֲשֶׁר־בּוֹ נֻפָּשׁ חַיָּה אֶת־בְּל־עֵוֹף הַשְּׁמַיִּם

לְּצְּכְלֶה וַיִהִי־כֵן: וַיַּרָא אֱלֹהִים אֶתֹ־בְּלֹ-אֲשֶׁר עָשֶּׂה וְהַנֵּה-טָוֹב לֹצְלֶבְלֶה וַיִהִי־עֶרֶב וַיְהִי־בָּקֶר יוֹם הַשִּשְּי:

ב בַּ וַיְבֶּלֶּוּ הַשָּׁמַיִם וְהָאֶבֶץ וְבָלְר-צְּבָאָם: וַיְכַלְ אֱלֹהִים בַּיִּים הַשְּׁבִיעִי מְלַאכְתָּוֹ אֲשֶׁר עָשֶׂה וְיִשְׁבָּתֹ בַּיִּים הַשְּׁבִיעִי מִבְּלֹ־מְלַאכְתְּוֹ

ַ אֲשֶׁר עָשֶׂה: וַיְבֶַּרֶךְ אֱלֹהִים אֶת־יוֹם הַשְּׁבִיעִּׁי וַיְקַדֶּשׁ אֹתֵוֹ כֵּי בַּוֹ שָׁבַתֹ מְפָּלִ-מְלַאכְתֹּוֹ אֲשֶׁר־בָּרָא אֱלֹהִים לַעֲשְׂוֹת:

ַ אֵּלֶה תִוּלְדָּוֹת הַשָּּמַיִים וְהָאֶרֵץ בְּהְבֶּרְאֵם בְּיוֹם עֲשְּוֹת יהוָה ב שי

אַרָץ וְשָׁמֵיִם: וְכָל וּ שֵּׁיַחַ הַשְּׁדֶּה טֶבֶכם יִהְיֶה בָאָּרֶץ וְכָל־ 🕆 אֱלֹהָים אֶבֶרץ וְשָׁמֵיִם: וְכָל וּ שֵּׁיַחַ הַשְּׁדֶּה טֶבֶכם יִהְיֶה בָאָרֶץ וְכָל־

Eden chumash - Ashkenaz 02 EB.indb 5 29-Oct-23 1:15:15 PM

shrub of the field yet grew on earth, and no plant had yet sprouted, for the LORD God had not yet brought rain upon the earth, and 6 there was no one to work the land. A mist would rise up from 7 the earth and water all the face of the land. Then the LORD God formed man from the dust of the land and breathed the breath of 8 life into his nostrils, and the man became a living being. The LORD God planted a garden in Eden, in the east, and there he put the 9 man He had formed. And from the land, the LORD God caused all kinds of trees to grow, pleasant to look at and good to eat from, and the Tree of Life stood in the middle of the garden, and the 10 Tree of Knowledge of good and evil. A river flows from Eden to water this garden, and from there divides into four headwaters. 11 The name of the first is Pishon. It surrounds the land of Ḥavila, where there is gold. And the gold of that land is good; bdellium and rock crystal are there also. The name of the second river is Gihon; it is the one that surrounds the land of Kush. The name of the third river is the Tigris, and it flows to the east of Assyria. The 15 fourth river is the Euphrates. The LORD God took the man and 16 placed him in the Garden of Eden to work it and safeguard it. And the LORD God commanded the man: "You are free to eat from any 17 tree in the garden. But the Tree of Knowledge of good and evil you may not eat from that, for on the day you eat of it, you shall die." Then the LORD God said, "It is not good for man to be alone. 19 I will make a fitting partner for him." The LORD God formed all the wild animals, and all the birds of the heavens, out of the land. He brought them to the man to see what he would call them, and whatever he called each living thing, that became its name. So the man gave names to all the animals, the birds of the heavens, and all the wild creatures. But he found no fitting partner for himself. 21 Then the LORD God made the man fall into a deep sleep, and while he was sleeping He took one of his ribs and closed the 22 flesh in its place. And the LORD God built the rib He had taken 23 from the man into a woman. He brought her to the man. And the

man said: "This, at last is bone of my bones and flesh of my flesh.

SHELISH

עֵשֶׂב הַשָּׁדֶה טֶרֶם יִצְמֶח בִּי לֹא הִמְטִיר יהוַה אֱלֹהִים עַל־הָאָׁרִץ ּוְאָדָם אַֿיִן לַעֲבָר אָת־הָאַדָּמָה: וְאָד יֵעֵלֶה מִן־הָאֱרֶץ וְהִשְּׁקֶה ּ אֶת־כָּל־פָּגַי הָאֲדָמָה: וַיִּיעֶרֹ יהוֹה אֱלֹהִים אֶת־הָאָדָם עָפָרֹ מִן־ הָאַדְמָה וַיִּפַּח בְּאַפֶּיו נִשְׁמַת חַיֶּים וַיְהַי הָאָדֶם לְגֶפֶשׁ חַיָּה: וַיִּטַּע יהוָה אֱלֹהֵים גַּן בְּעֵדֶן מִקֶּדֶם וַיְנֶשֶׁם שָׁם אֶת־הֲאָדֶם אֲשֶׁר יָצֵר: ַ וַיַּצְמַׁח יהוַה אֱלֹהִים מִן־הָאַדְמָה בְּל־עֵיץ נֶחְמָד לְמַרְאֶה וְטַוֹב י לְמַאֲכֶל וְעֵץ הַחַיִּים בְּתָוֹךְ הַגָּוֹ וְעֵץ הַדֻּעַת טְוֹב וָרָע: וְנָהָר יֹצֵא בַּעֵבן לְהַשְּׁקוֹת אֶת־הַגָּן וּמִשָּׁם יִפָּבֵר וְהָיֶה לְאַרְבָּעָה רָאשִׁים: שֵׁם הַאֶּחֶד פִּישִׁוֹן הְוּא הַפֹּבֹב אֲת כַּל־אֶרֶץ הַחֲוִילָה אֲשֶׁר־שָׁם ַ הַזָּהָב: וַזַהַב הָאָרֶץ הַהָּוֹא טָוֹב שָׁם הַבִּּדְלַח וָאֶבֶן הַשְּׂהַם: וִשֵּׁם־ הַנָּהָר הַשֵּׁנֶי גִּיחָוֹן הָוּא הַפּוֹבֵב אֱת כָּל־אֶרֶץ כְּוֹשׁ: וְשֵׁם הַנָּהְרַ הַשְּׂלִישִׁיֹ חָדֶּקֶל הָוּא הַהֹלֵךָ קִדְמַת אֵשְׁוּר וְהַנָּהָר הַרְבִיעֵי הָוּא ּפְרֵת: וַיִּקָּח יהוָה אֱלֹהָים אֶת־הֱאָדֶם וַיַּנִּחַהוּ בְגַן־עֵּבֶן לְעָבְדֵה וּלְשָּׁמְרֶה: וַיְצֵוֹ יהוָה אֱלֹהִים עַל־הָאָדֶם לֵאמִר מִכְּל עֵץ־הַגָּן י אַכְל תאבֵל: וּמֵעֵץ הַדַּעַת טוב וַדָע לְא תאבַל מִמֵּנוּ בִּי בִּיוֹם יי אֲכַלְךָ מִשֶּנוּ מְוֹת תַּמְוּת: וַיֹּאשֶר יהוָה אֱלֹהִים לֹא־טָוֹב הֱיִוֹת ָרָאָדֶם לְבַדֶּוֹ אֶעֱשֶׂה־לָּוֹ עֵזֶר בְּנָגְדְּוֹ: וַיִּּצֶר יהוֹה אֱלֹהִים מִן־ הָאֲדָמָה כָּל־חַיַת הַשָּׁדֶה וְאֵת כָּל־עוֹף הַשָּׁמַיִם וַיָּבֵא אֶל־הָאָדָם לִרְאָוֹת מַה־יִּקְרָא־לָוֹ וְכֹל אֲשֶׁר יִקְרָא־לָוֹ הַאָּדַם גַפָּשׁ חַיַה הוא י שְׁמְוֹ: וַיִּקְרָא הָאָדָם שֵׁמוֹת לְכָל־הַבְּהֵמָה וּלְעַוֹף הַשָּׁמִים וּלְכָל שׁׁלִשׁי -וַיַּפֵּל יהוֹה אֱלֹהֵים וּ מְצָרָ בְּנָגְרְוֹ: וַיַּפֵּל יהוֹה אֱלֹהֵים ו 🖘 חַיַּת הַשְּׁדֶה וּלְאִדָּם לְא־מָיצָא עֵזֶר בְּנֶגְרְוֹ: וַיַּפֵּל תַּרְדֵּמָָה עַל־הָאָדֶם וַיִּישֶׁן וַיִּקַּח אַחַת מִצַּלְעֹתָיו וַיִּסְגָּר בְּשֶׁר בּ תַּחְתֶּנָה: וַיִּּבֶן יהוֹה אֱלֹהַיִם ו אֶת־הַצֵּלְע אֲשֶׁר־לָקַח מִן־הָאָדֶם 🗈 ָלָאִשָּׁה וַיִּבְאֶהָ אֶל־הַאָּדֵם: וַיֹּאמֶרֹ הַאָּדָם וְאת הַפַּעַם עַצֶם

¹ The Hebrew adam (man) resonates with adama (land).

This shall be called Woman, for from Man was this one taken."² That is why a man leaves his father and mother and cleaves to his 25 wife and they become one flesh. The man and his wife were both 31 naked, but they were not ashamed. The serpent was the slyest of all the wild animals the LORD God had made. "Did God say," it asked the woman, "that you must not eat from any tree in the garden?" ² The woman told the serpent, "We may eat the fruit of the trees in 3 the garden, but God did say, 'You must not eat fruit from the tree in the middle of the garden, and you must not touch it, or you 4 will die." But the serpent told the woman, "You will not die; God knows that on the day you eat from it your eyes will be opened, 6 and you will be like God, knowing good and evil." The woman saw that the tree was ripe for eating, enticing to the eyes, and desirable too for granting insight. She took some of its fruit and ate, and ⁷ she gave some to her husband and he too ate. The eyes of both of them were opened, and they realized that they were naked. So they sewed fig leaves together and made coverings for themselves. 8 They heard the sound of the LORD God walking in the garden in the cool of the day, and the man and his wife hid from the LORD 9 God among the trees of the garden. The LORD God called to the 10 man: "Where are you?" He answered, "I heard Your voice in the garden, and I was afraid, because I was naked. So I hid." "Who told 11 you," God asked, "that you were naked? Have you eaten from the 12 tree from which I commanded you not to eat?" The man said, "The woman You put here with me – she gave me fruit from the tree 13 and I ate." Then the LORD God said to the woman, "What is this you have done?" The woman said, "The serpent beguiled me and 14 I ate." And the LORD God said to the serpent, "Because you have done this, you are accursed more than all the animals and all wild beasts. You will creep on your belly and dust will you eat all the days of your life. I will plant hostility between you and the woman, between your children and hers. And man will strike your head, 16 and you will strike his heel." To the woman He said, "I will make your pain in pregnancy searingly great; in sorrow will

בַעֲצָבֵי וּבָשַּׁר מִבִשָּׁרִי לִזֹאת יִקַרֵא אִשַּּׂה כֵּי מֵאֵישׁ לֵקַחָה־ יֹאת: עַל־בֵּן יַעֲזָב־אִׁישׁ אֶת־אָבֶיו וְאֶת־אִפֶּוֹ וְדָבַק בְּאִשְׁתֹוֹ 🗗 וְלֹא יִם הָאָדֶם וְאִשְׁתֻוּ וְיַהְיַיּ שְׁנֵיהֶם עֲרוּפִּים הָאָדֶם וְאִשְׁתֻוּ וְלֹא 🗝 ג״ יִתְבּשֵשׁוּ: וְהַנָּחָשׁ הָיָהַ עָרוּם מִכּּל חַיַּת הַשָּּלֶה אֲשֶׁר עָשֶׂה יהוָה אֱלֹהָים וַיֹּאמֶרֹ אֶל־הָאִשְּׂה אֲף בִּי־אָמַר אֱלֹהִים לְאׁ תְאֹבְלֹוּ ב מִכָּל עֵץ הַגָּן: וַתִּאמֶר הָאשֶה אֶל־הַנָּחֶשׁ מִפְּרִי עֵץ־הַגָּן נאבֵל: ּ וּמִפְּרֵי הָעֵץٌ אֲשֶׁר בְּתוֹךְ־הַגָּןٌ אָמֵר אֱלֹהִים לַא תְאכְלוֹ מִפֶּנוּ ַוְלָא תִגְּעָוֹ בָּוֹ בֶּן תִּמָתְוּן: וַיָּאמֶר הַנָּחֲשׁ אֶל־הַאִּשָּׁה לֹא־מְוֹת רַמְתְוּוּ: כָּי יֹדֵעַ אֱלֹהִים כִּּי בְּיוֹם אֲכַלְכֶם מִפֶּנוּ וְנִפְקְחוּ עֵינֵיכֶם - הְמָתְוּוּ: כַּי יֹדֵעַ אֱלֹהִים כִּי בְּיוֹם אֲכַלְכֶם מִפֶּנוּ וְנִפְקְחוּ עֵינֵיכֶם ּ וַהְיִיתֶם בַּאלֹהִים יְדְעֵי טִוֹב וָרֵע: וַתַּרָא הָאִשָּׁה בִּי טוֹב הָעֵץ י לְמַאֲכָּׁל וְכַיָ תַאֲוָה־הַוּא לֶעֵינִים וְנָחְמַָד הָעֵץ לְהַשְּׂבִּיל וַתִּקְּח ּ מִפּּרָץוֹ וַתֹּאכֵל וַתִּתָּן גַּם־לְאִישָׁה עִמָּה וַיֹּאכַל: וַתִּפָּלַחְנָה עֵינֵי שְׁנִיהֶם וַיִּדְעוֹ כִּי עֵיִרְמָּם הֵהֶם וַיִּרְפְּרוֹ עֲלֵה רְאֵלָה וַיַּעֲשִׁוּ לְהֶם תַגֹרָת: וַיִּשְּׁמִעוּ אֶת־לוֹל יהוָה אֱלהֵים מִתְהַלֵּךְ בַּגַּן לִרְוּחַ יִּ הַיָּוֹם וַיִּרְחַבֵּא הָאָדָם וְאִשְּׁתוֹ מִפְּנֵי יהוָה אֱלֹהִים בְּתִוֹךְ עֵץ ָרָהָים אֶל־הָים אֶל־הַים אַל־הַאָדֶם וַיִּאמֶר לְוֹ אַיֶּבָּה: וַיֹּאמֶר 🤻 הַגָּן: וַיִּקְרָא יהוָה אֱלֹהָים אֶל־הַאָדֶם וַיִּאמֶר ״ אֶת־קֹלְךָ שָׁמַעְתִּי בַּגַּן וָאִירָא כִּי־עֵירִם אָנְכִי וָאֵחָבֵא: וַיֹּאמֶר יֹי ָמֵי הָגַיִר לְךָׁ כֵּי עֵירָם אֱתָה הֲמִן־הָעֵׁץ אֲשֶׁר צִוִּיתַיךָ לְבִלְתַּי י אֲכָל־מִפֶּנוּ אָכֶלְתָּ: וַיָּאמֶר הָאָדֶם הָאשָׁה אֲשֶׁר נָתַתָּה עִפְּוֹי יַ ר הַוֹא נַתְנָה־לִּי מִן־הָעֵץ וֵאֹכֵל: וַיֹּאמֶר יהוָה אֱלֹהַים לֵאִשֶּׁה מַה־ 🐣 י וֹאַמֶלית וַתֹּאמֶל הַאִּשָּׁה הַנָּחָשׁ הִשִּׁיאַנִי וַאֹבֵל: וַיֹּאמֶל יהוֹה יַּיַ אֶלהִים ו אֶל־הַנָּחָשׁ כַּי עָשַּׂיתָ זֹאתׁ אָרַוּר אַתָּהֹ מִכָּל־הַבְּהַמְּה ּוּמִכָּל חַיַּת הַשָּׁבֶה עַל־גְּחְנְךָ תֵלֵךְ וְעָפָּר תֹאכַל כָּל־יְמֵי חַיֶּיך: רוא הַין זְרְעָה הַיּנְךָ וּבֵין הָאִשָּׁה וּבֵין זְרְעַךָ וּבֵין זִרְעָה הַוּא יובִין זְרְעָה הַיּוּא אֶל־הָאִשְּׁה אָמַר יִישְׁוּפְּךָ רֹאשׁ וְאַתָּה תְּשׁוּפֶנוּ עָקֵב:

² Isha (woman) resonates with ish (man).

you bear children. You will long for your husband, but he will rule 17 over you." To Adam³ He said, "Because you listened to your wife and ate of the tree from which I commanded you not to eat – cursed will be the land on your account. By painful toil you 18 will eat from it all the days of your life. It will sprout thorns and 19 thistles for you, and you shall eat plants of the field. By the sweat of your brow will you eat bread until you return to the land, for from there you were taken. You are dust, and you will return to dust." 20 Then the man named his wife Hava, for she would become the 21 mother of all life. Then the LORD God made garments of skins for Adam and his wife and clothed them.

The LORD God then said. "Now that man has become like one of REVI'I us, knowing good and evil, he must not be allowed to reach out his hand and take also from the Tree of Life, eat, and live forever." 23 So the LORD God sent him away from the Garden of Eden to work the land from which he had been taken. He drove out the

man, and east of the Garden of Eden He placed the cherubim and the flaming, whirling sword to guard the way to the Tree of

41 Life. The man knew⁵ his wife Hava, and she conceived and gave birth to Kayin. She said, "With the LORD's help I have ² made a man." Later, she gave birth to his brother Hevel. Hevel

3 became a shepherd, while Kayin was a worker of the land. Time passed, and Kayin brought fruit of the land as an offering to

4 the LORD. Hevel too brought an offering: fat portions from the firstborn of his flock. The LORD looked favorably on Hevel and

5 his offering, but upon Kayin and his offering He did not look with

6 favor. Kayin became very angry, and his face downcast. The LORD said to Kayin, "Why are you angry; why is your face downcast? If

you act well, will you not be uplifted? If you fail to act well, sin is crouching at the door; it longs to have you, but you must rule over

8 it." Then Kayin said to his brother Hevel⁸ – and when they were in

⁶ The name Kayin resonates with *kaniti* (I have made).

Hevel means "breath" and carries connotations of transience.

⁸ It is not specified what Kayin told Hevel.

הַרְבָּה אַרְבָּה עִּצְבוּנֵךְ וְהֵרנֵּךְ בְּעֶצֶב תֵּלְדֵי בָנֵים וְאֶל־אִישֵׁךְ " תְּשִׁיּקְהֵדְ וְהִוּא יִמְשָׁלֹ־בָּךְ:

וּלְאָדֶם אָמֵּר בִּי שָׁמַּעְהָּ

מְמֵנוּ אֲרוּרָה הָאֲדָמָה בַּעֲבוּלְ בְּעִצְבוּן הְאַכֵּלְנָה כְּל יְמֵי חַיֵּידְ:

מְמֵנוּ אֲרוּרָה הָאֲדָמָה בַּעֲבוּלְ בְּעִצְבוּן הְאַכֵּלְנָה כְּל יְמֵי חַיֵּידְ:

מְמֵנוּ אֲרוּרָה הַאֲדָמָה בַּעְבוּלְ אֶל־הָאֲדָמָה כִּי מִפֶּנָה לְקַחְתְּ כִּי חָיִּידְ:

מְּמָנוּ אֲרוּרָה תַּצְמִיח לְךְ וְאֶכַלְתָּ אֶת־עֵשָׁב הַשְּׁהָה: בְּזַעַת אַפָּידְ

מְּחָה וְאֶל־עָפֶּר תִּשְׁוּב: וְיִּקְרָא הָאָדָם שֵׁם אִשְּׁתוֹ חַנֵּה כִּי הָוֹא

מְרִר וִילְבִשׁם:

עוֹר וילבּשִם:

בּ וַיִּאֶמֶר וּ יהֹנָה אֱלֹהִים הֵן הֵאָדָם הָיָה בְּאַחַד מִפֶּננּ לְדַעַת טֵוֹב ג רביע וְרָע וְעַהָּה וּ פֶּן־יִשְׁלַח יִדּוֹ וְלָקַח גָּם מֵעֵץ הַחִיִּים וְאָכֵל וְחַיִּ בִּי לְעֹלֵם: וַיִּשְׁלָח יִדּוֹ וְלָקַח גָּם מֵעֵץ הַחִיִּים וְאָכֵל וְחַיִּ בִּי לְעֹלֵם: וַיִּשְׁלָח יִדּוֹ וְלָקַח גָּם מִגַּן־עֵדֶן לַעֲבד אֶת־הָבֵּיָּהְ וְאָרָק וְעֵדֶן בְּעָדְ לְקַח מִשְּׁם: וַיִּשְׁבְּ וְהָבֶּיך אֶת־הַבְּּבָּת לִשְׁמֹר אֶת־הָבֶּרְ בִּי אֵעץ הַחִינִּה אִשְׁתְּוֹ וַתִּבּר וְהַבָּר וְחַבְּים וְהָבֶּל וְמִיִּם וְיִבְּע אֶת־חַנְּה אִשְׁתְּוֹ וַהָּהַר בְּעִיתִי אֶישׁ אֶת־יהוֹה: וְהָּכֶּך לְלֶדֶת בְּי וְהָאֶלְם יִדְע אֶת־חַנְּה אִשְׁתְּוֹ וַהָּהַר לְנִיהִי אָישׁ אֶת־יהוֹה: וְהָּכֶּל בְּעִר אַחְיִישׁ אִר־הָּוֹה: וְהָּבֶל בְּיִי הַאָּדְם וְיִבְּע הְיִחְר לְלַיִּן וְמָבְּל וְיִבְּל וְיִבְיִים וְיָבֵּא לִין מִפְּרְי הְאָלוּ וּמֵחֶלְבֵהֶן וַיִּשַּע יהוֹה אֶל־הָנִין נְאָר מִבְּל וְמִה תְנָים וְיִבְּא מִבְּכְרוֹת צֹאָל וּמָחֶלְבֵהֶן וַיִּשַּע יהוֹה אֶל־הָנִן לְאָד הַבְּלוֹ בְּאִר בְּיִוֹן וְאֶל־מְנִין וְאֶל־מְוֹן לְמְּה תְנֵה לְנְיִ וְלִייִם וְּלִּים בְּלִוּ בְּנִים וְיִבְּעִם בְּנִים שְׁאֵר וְיִבְּים בְּבְּלוֹ בְּתִּים וְנִבְּל בְּיִין וְאָלִין מְאָר מִנְחָתוֹ וְשָּלִין מְאָלִין מְאָל יִמְים וְנִבְּע שְׁמִל יִהוֹה אֶלּלְיוֹ וְאָל מִילִין וְשָּלְיוֹ בְּשְׁת וְשִבְּיוֹ וְיִאְשִׁת יִהוֹן וְאֶל־בְיוֹן וְאָבל לְא תֵיטִיב לַפֶּתַח חַשְּאַת בְיוֹים בְּלִנִים שְׁבִילוֹי וְאַבֶּל שְׁבִּלְיוֹ בְּלְיִם בְּבְּלוֹ מְאָב בְּבְי שְׁבְּלוֹי מְשִׁת וְיִבּלְנוֹ בְּשְׁת וְשִׁבְּלוֹ מְשִׁת מִישִיים בְּשְׁת וְשִבְּים בְּיוֹן בְּלְנִים בְּיִים בְּיִים בְּבְּלוֹי בְּיִים בְּלוֹים בְּיִם בְּבְיוֹם בְּלְנִים בְּבְים בְּעִים בְּילוֹי בְּיִים בְּבְים בְּעִים בְּיוֹים וְיִבְּלוֹ בְּעִים בְּעִים בְּבְים בְּבְּלוֹי בְּישְׁבְּבּל בְּים בְּיוֹים בְּילוּים בְּעִים בְּיוֹים בְּיוֹב בְּיוֹם בְּבִייוֹ וְשְבְּיל וְשְׁבְי בְּיִים בְּיִם בְּיִשְׁים בְּישִׁים בְּיוֹם בְּבְיוֹם בְּיוֹבְים בְּיִים בְּיוֹם בְּיוֹם בְּעִים בְּיוֹב בְּיוֹבְם בְּבְיוֹם בְּיוֹם בְּיוֹם בְּיוֹם בְּיִיבְים בְּיוֹם הְּיִים בְּיוֹם בְּעִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים

³ The Hebrew *adam* can be read, depending on usage, as a common noun (man; cf. 2:7) or as a proper name.

⁴ The name Ḥava resonates with Ḥai (life).

⁵ A euphemism for sexual relations.

9 The LORD asked Kayin, "Where is your brother, Hevel?" "I do 10 not know," he said. "Am I my brother's keeper?" He said, "What is it you have done? The voice of your brother's blood cries out to 11 Me from the land! Now you are cursed, more so than the land9 that has opened its mouth to receive your brother's blood from 12 your hand. When you work the land, it will no longer grant you its 13 powers. You will be a fugitive wanderer over the land." Kayin said to the LORD, "My sin is more than I can bear. You have banished me today from the face of the land, and from Your face too I will be hidden. I will be a fugitive wanderer over the land, and 15 whoever finds me will kill me." The LORD said to him, "Whoever then kills Kayin will suffer vengeance seven times over." Then the LORD put a mark on Kayin so that none who found him would 16 kill him. So Kayin departed from the LORD's presence and lived in the land of Nod, 10 east of Eden. Kayin knew his wife, and she conceived and gave birth to Hanokh. He built a city, naming it 18 Hanokh after his son. Hanokh had a son Irad, and Irad had a son Meḥuyael. Meḥiyael had a son Metushael, and Metushael had a 19 son Lemekh. Lemekh married two women, one named Ada and HAMISHI 20 the other Tzila. Ada gave birth to Yaval. He was the ancestor of 21 those who live in tents and raise livestock. His brother's name was Yuval. He was the ancestor of all those who play the lyre and the 22 pipe. Tzila, too, had a son, Tuval-Kayin, who forged all kinds of 23 bronze and iron tools. Tuval-Kayin's sister was Naama. Lemekh said to his wives: "Ada and Tzila, listen to my voice; wives of Lemekh, heed my words. I killed a man for wounding me, killed 24 a boy for bruising me. If Kayin will be avenged seven times, then 25 Lemekh, seventy-seven." Adam knew his wife again, and she gave

the field, Kayin rose up against his brother Hevel and killed him.

11 The name Shet resonates with *shat* (granted).

5 1 began to pray in the name of the LORD.

This is the book shishi

Eden chumash - Ashkenaz 02 EB.indb 12 29-Oct-23 1:15:15 PM

birth to a son and named him Shet, "because God has granted" 26 me another child in place of Hevel," for Kayin had killed him. And Shet too had a son, and named him Enosh. That was when people

יַּאָתֶיו וַיְהִיּ בְּהְיוֹתָָם בַּשְּׁבֶּה וַיָּקָם קְיִן אֶל־הָבֶּלְ אָחֶיו וַיַּהַרְגֵהוּ: ַ וַיָּאמֶר יהוה אֶל־לַּוִן אֵי הָבֶל אָחֻיִךְ וַיֹּאמֶר לְאֹ יָדַעְתִּי הַשֹּׁמֵר יהוה אֶל־לַּוִן אֵי הָבֶל אָחֻיִרְ וַיֹּאמֶר לְאֹ יָדַעְתִּי ָאָחָי אָנְבִי: וַיָּאמֶר מֶה עָשֶּׁיתָ קוֹל דְמֵי אָחִיךָ צְעֲקַים אֵלֵי מִן־ הַאַדְמָה: וְעַתָּה אָרִוּר אֶתָּה מִן־הָאַדְמָה אֲשֶׁר פָּצְתָה אֶת־פִּיהָ ּלְקְחַת אֶת־דְמֵי אָחָיךָ מִיָּדֶךָ: כַּי תַעֲבד אֶת־הָאַדְמָה לֹא־תֹמֵף בַּתְרַפֹּחֲה לֶךְ נָע וָנֶד תִּהְיֶה בָאֱרִץ: וַיִּאמֶר קְיִן אֶל־יהוֶה גָּרְוֹל עוֹנִי מִנִשְּׂוֹא: הַןְּ גַּרַשִּׁתָּ אֹתִי הַיּוֹם מֵעַל פָנֵי הַאַדָּמָה וּמִפָּנֵיךַ ש שֶּפָתֵר וְהָיִיתִי נָעַ וָנָרֹ בָּאָרֶץ וְהָיָה כָל־מְצְאָי יַהַרְגַנִי: וַיָּאמֶר לָוֹ יהוֹה לָבֵן בָּל־הֹרֵג לַיִן שִּבְעָתַים יְקֶם וַיָּשֶׁם יהוַה לְלַיִּין אות יי לְבִלְתֵּי הַכּוֹת־אֹתָוֹ כָּל־מִיצְאוֹ: וַיִּצֵא קְיִן מִלּפְנֵי יהוֶה וַיֵּשֶׁב יי בְּאֶבֶיץ־נְוֹד מִדְמַת־עֵבֶן: וַיַּבַע לַיִּוֹ אֶת־אִשְׁתֹּוֹ וַתַּבֶּר וַתֵּלֶּד יָּאָרְ־חֲגֶוֹךְ וַיְהִיֹּ בְּנֶה עִיר וַיִּקְרָאֹ שֵׁם הָעִיר בְּשֵׁם בְּנְוֹ חֲנְוֹךְ: וַיּוָלֵד לַחֲנוֹךְ אֶת־עִירָד וְעִירָּד יָלַד אֶת־מְחוּיָאֵל וּמְחִיָּיאֵׁל יָלַד אָת־מְתוּשָׁאֵל וּמְְתוּשָׁאֵל יָלַד אָת־לֶבֶּך: וַיְּקַּחְ־לִוֹ לֶבֶּךְ שְׁתֵּיִ חמישי יַנְשֶׁים שֵׁם הֲאַחַת עָדָה וְשֵׁם הַשֵּׁנָית אַלְה: וַתֵּלֶד עָדֶה אֶת־יָבְּלֵ יֹ יי הַוֹּא הָיָֹה אֲבִּי יֹשֵב אָהֶל וּמִקְנֶה: וְשֵׁם אָחָיו יוּבֶל הַוּא הָיָה יי הַוֹּא הָיָה אַבָּי בְּל־תִּפֵשׁ בִּגָּוֹר וְעוּגֵב: וְצְלָּה גַם־הִוֹא יֶלְדָה אֶת־תַּוּבַל לַיִּן 🗅 י לֹטֵשׁ בַּל־חֹרֵשׁ נִחְשֶׁת וּבַרְזֶלַ וַאֲחְוֹת הְוּבַל־קַיִן נַעֲמָה: וַיֹּאמֶר יִּב לֶמֶךָ לְנָשָׁיו עַדַה וִצְלָה שִׁמַעַן קוֹלִי נִשֵּי לֵמֶךְ הַאַזֵגָה אִמְרַתִי בִּי אֵישׁ הָרַגְתִּי לְפִּצְעִי וְיֶּלֶד לְחַבְּרָתִי: כִּי שִּׁבְעָתַיִם יְקַם־קָין יַן לֶבֶרְ שִׁבְעִים וְשִׁבְעָה: וַיִּדַע אָדָם עוֹדֹ אֶת־אִשְׁתֹּוֹ וַתַּלֶּד בֹּן 🗝 וַתִּקְרֵא אֶת־שִּׁמְוֹ שֵׁת כִּי שָׁת־לִי אֱלֹהִים ֹזֶרַע אַחֵׁר תַחַת הֶּבֶל י בִּי הַרָגְוֹ קֶיוְ: וּלְשֵׁת גַּם־הוּאֹ יֻלַד־בֵּן וַיִּקְרָא אֶת־שְׁמְוֹ אֱגַוֹשׁ זָהַ בַּפֶּר תְּוֹלְדָת ד ששי ה״ אַז הוֹחַל לִקְרָא בִּשֵׁם יהוָה:

⁹ Cf. 3:17.

^{10 &}quot;Land of Nod" bears the simultaneous meaning "land of wandering."